

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja L'Z Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

METÓDY A FORMY PRÁCE PODPORUJÚCE KRITICKÉ MYSLENIE U ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

METÓDY A FORMY PRÁCE PODPORUJÚCE KRITICKÉ MYSLENIE U ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Inovačné vzdelávanie reflektuje na aktuálne potreby a požiadavky pedagogických zamestnancov a vychádza zo skutočnosti, že práca učiteľov súvisiaca s pokračovaním školskej reformy, by mala byť podľa Pedagogicko–organizačných pokynov na školský rok 2010/2011 (ďalej len POP) s. 4 „Úvodné slovo“ zameraná na:

- kvalitu získaných vedomostí a zručností,
- využívanie a efektívne uplatňovanie moderných učebných metód založených na riešení problémov,
- väčšej samostatnosti a tvorivosti žiakov,
- využívanie takých stratégií (medzi ktoré kritické myslenie nesporne patrí), ktoré budú vo väčšej miere vytvárať a rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov v súlade so štátnymi vzdelávacími programami,
- uplatňovaní zásad tvorivo-humanistickej výchovy (popisné a formatívne hodnotenie, bezpečné prostredie, tvorivosť, individuálny prístup k žiakovi).

Podľa POP s.4 – z meraní výsledkov vzdelávania vyplynuli odporúčania, aby sa vo vyučovacom procese sledovala nielen úroveň osvojených vedomostí a zručností, ale aj schopnosť žiakov porozumieť, pochopiť text, vedieť používať logické, kritické, abstraktné a priestorové myslenie, a tak uplatňovať vyššie kognitívne procesy. Zároveň sa podľa §3 ods. d) zákona 245/2008 Z. z. odporúča uplatňovať v školách a školských zariadeniach zákaz všetkých foriem diskriminácie, a obzvlášť segregácie, eliminovať problémy segregácie rómskych detí a žiakov a vytvárať vhodné podmienky na ich vzdelávanie s ostatnou populáciou (POP, s.10, bod 21) a vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v triedach. Myslíme si, že učením sa kriticky myslieť sa môžeme k týmto cieľom priblížiť.

Vychádzajúc z profesijných štandardov sme sa pri tvorbe tohto inovačného vzdelávacieho programu opierali hlavne o:

- dimenziu Žiak – akceptovať individualitu všetkých detí a žiakov; vedieť rozlišovať a akceptovať socio-kultúrne odlišnosti žiakov; byť pripravený akceptovať rôzne spôsoby učenia, poznať učebné štýly žiakov,
- dimenziu Edukačný proces – poznať metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa dieťaťa a žiaka, využívať inovačné metódy a formy, využívať aktivitu a tvorivosť žiakov; poznať spôsoby hodnotenia dieťaťa a žiaka a ich psychodidaktické aspekty a vedieť stanoviť kritériá hodnotenia úspešnosti žiaka; vedieť rozvíjať hodnotiace úsudky žiakov; vedieť aktívne komunikovať so žiakmi; ovplyvňovať pozitívnu klímu triedy a prostredie podnecujúce osobnosť žiaka; rozvíjať sebareflexiu a podporovať sebahodnotenie žiaka,
- dimenziu Sebarozvoj – stotožniť sa s rolou facilitátora, vystupovať ako reprezentant profesie.

Druh vzdelávacieho programu: inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná (prezenčne 89 hodín, dištančne 21 hodín)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Zdokonaľiť a inovovať profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon činností pedagogického zamestnanca – učiteľa, vychovávateľa, pedagogického asistenta a majstra odbornej výchovy v oblasti

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

využitia stratégií kritického myslenia v súvislosti s prácou so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia v súlade s profesijnými štandardami v dimenzii Žiak, dimenzii Edukačný proces a dimenzii Sebarozvoj učiteľa.

Špecifické ciele:

- získať nové poznatky z oblasti vedeckých základov kritického myslenia v pedagogike,
- používať vekuprimerané metódy a formy podporujúce kritické myslenie žiaka,
- naučiť sa hodnotiť žiaka na základe stanovených štandardov, nahradiť hodnotiacu formu hodnotenia popisnou,
- poznať a vedieť využiť správne formulované a kladené otázky pri rozvoji kritického myslenia žiakov,
- naučiť sa vytvárať bezpečné a tvorivé prostredie pre žiakov.

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1: Kritické myslenie – teoretické východiská

Téma	Forma	Časový rozsah
Názory a definície – kritické myslenie.	prezenčná	2
Školská prax – súčasný stav a východiská kritického myslenia.	prezenčná	2
Štandardy pre učiteľa – učebné prostredie triedy, plánovanie a projektovanie vyučovania, kladenie otázok, hodnotenie, profesijný rast a rozvoj.	prezenčná	6
Výstup z dištančnej formy: Kritický pohľad na hodnotenie Slovenska v štúdiu OESD PISA v roku 2010 (cca 2 strany).	dištančná	4
SPOLU		10/4

Modul 2: Metódy a formy práce podporujúce kritické myslenie

Téma	Forma	Časový rozsah
Osobnosť dieťaťa a žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia.	prezenčná	7
Metódy a formy práce podporujúce kritické myslenie (prispôsobené veku dieťaťa): brainstorming, pojmové mapovanie, kooperatívne učenie, tvorivé písanie a čítanie, projektové vyučovanie, zážitkové učenie – výcvik.	prezenčná	21
Výstup z dištančnej formy: Príprava na vyučovaciu hodinu s využitím metód a foriem podporujúcich kritické myslenie + hodnotenie práce žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (cca 4 strany).	dištančná	6

SPOLU:	28/6
---------------	-------------

Modul 3: Kladenie otázok

Téma	Forma	Časový rozsah
Otázky vyžadujúce myslenie nižšej úrovne : pamäťové, interpretačné, zovšeobecňovacie: - teória,	prezenčná	8
- výcvik.	prezenčná	7
Otázky vyžadujúce myslenie vyššej úrovne: posudzovacie, preformulovávacie, usudzovacie: - teória,	prezenčná	7
- výcvik.	prezenčná	7
Výstup z dištančnej formy: Využitie otázok v edukácii žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (cca 3 strany).	dištančná	6
SPOLU:		29/6

Modul 4: Hodnotenie

Téma	Forma	Časový rozsah
Hodnotenie, spôsoby a formy hodnotenia, charakteristika štandardu a opis indikátorov kvality.	prezenčná	4
Používanie hodnotiacich postupov priamo spojených s konkrétnou prácou dieťaťa/žiaka – výcvik.	prezenčná	6
Vyhýbanie sa predsudkom a stereotypom v hodnotení dieťaťa /žiaka – výcvik.	prezenčná	6
Využívanie sebahodnotenia deťmi/žiakmi – výcvik.	prezenčná	6
Výstup z dištančnej formy: Kritériá hodnotenia práce – vlastné skúsenosti z edukácie detí/žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.	dištančná	5
SPOLU		22/5

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu má nové poznatky z oblasti vedeckých základov kritického myslenia v pedagogike, vie používať metódy a formy podporujúce kritické myslenie žiaka, vie hodnotiť žiaka na základe stanovených štandardov, nahradiť hodnotiacu formu hodnotenia popisnou a využiť správne formulované a kladené otázky pri rozvoji kritického myslenia žiakov. Vie vytvárať bezpečné a tvorivé prostredie pre žiakov.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Rozsah vzdelávacieho programu: 110 hodín

prezenčne 89 hodín, dištančne 21 hodín

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 12 mesiacov

Blížšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ,
- vychovávateľ,
- pedagogický asistent,
- majster odbornej výchovy.

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre predprimárne vzdelávanie (učiteľ materskej školy),
- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy) ,
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie,
- asistent učiteľa,
- asistent vychovávateľa,
- asistent majstra odbornej výchovy.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet/vzdelávacia oblasť: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Na kontinuálne vzdelávanie možno v zmysle § 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. (ďalej len zákon) prijať pedagogického zamestnanca až po absolvovaní šiestich mesiacov pedagogickej činnosti. Na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona možno prijať pedagogického zamestnanca s minimálne tromi rokmi pedagogickej činnosti.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Spôsob prihlasovania:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre pedagogických zamestnancov v uvedených kategóriách a podkategóriách, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z.

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie; riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie sa podľa § 40 ods. 3 zákona ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

1. Minimálne 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Splnenie výstupov z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Prezentácia v rozsahu 12 snímok obsahuje príklad aplikácie získaných zručností a vedomostí do edukačného procesu pripravených na podmienky školy.

Pedagogickí zamestnanci s minimálne tromi rokmi pedagogickej činnosti, ktorí budú ukončovať vzdelávanie podľa § 35 ods. 6 zákona overením profesijných kompetencií, musia splniť všetky požiadavky okrem bodu 1.

Personálne zabezpečenie:

Garant vzdelávacieho programu:

PaedDr. Viera Šándorová, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou. MPC ul. Tarasa Ševčenku, Prešov. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011.

Lektori vzdelávacieho programu:

Učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie s druhou s atestáciou.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program je financovaný z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu. Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

- prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky...),
- učebné zdroje (študijné texty, texty pre tvorbu úloh...).

Technické a informačné zabezpečenie:

- PC, resp. notebook,
- dataprojektor, USB pre lektora.

Návrh počtu kreditov: 25 kreditov

Za absolvovanie 110 hodín vzdelávania získa absolvent 22 kreditov a za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou 3 kredity.